

ZBORNICA VARNOSTI
IN ZDRAVJA PRI DELU

ZZZS

Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije
Miklošičeva cesta 24
1507 Ljubljana
www.zzzs.si

NAVODILO ZA VARNO DELO

Šifra dokumenta / izdaja:

NVD – ZbVZD – L 003 / 01

Stran: 1/3

www.zbornica-vzd.si

ČELILNIK

1. NAVODILA IN VARNOSTNI UKREPI PRED ZAČETKOM DELA

- **Seznani se z navodili** za varno uporabo in jih dosledno upoštevaj.
- Preglej in uredi **okolico delovnega mesta**.
- Uporabljaljaj samo **brezhibno delovno opremo**.
- Preveri **delovanje varnostnih naprav**.
- **NE PRIČNI Z DELOM**, če:
  - ❖ si mlajši od 18 let,
  - ❖ nisi ustrezno **usposobljen** (ustrezno zdravniško spričevalo, teoretično in praktično usposobljen, seznanjen z navodili za varno delo, ipd.),
  - ❖ si v neustreznem **psihofizičnem stanju** (pod vplivom psihoaktivnih substanc – alkohol, droge, psihoaktivna zdravila, ipd.), bolan, utrujen.
- V primeru ugotovljenih **pomanjkljivosti** in nepravilnosti **takoj obvesti pristojnega**.

2. OPOZORILA in NEVARNOSTI

- List žage lahko poškoduje prste ali pest delavcu, ko ta odstranjuje žagovino in podobno.
- Poškodba prstov, pesti ali drugih delov telesa, če delavec opravlja čiščenje, vzdrževanje stroja ali menjavo orodja med obratovanjem in poseže v nevarno območje.
- Koščki lesa lahko priletijo delavcu v oko ali obraz in ga poškodujejo.
- Če je list žage poškodovan, lahko pride do loma žage in kosi žage odletijo v prostor.
- Padeč delavca zaradi neurejenosti in založenosti delovnega mesta.
- Nevarnost okvare sluha zaradi neuporabe zaščite sluha.
- Nevarnost prekomerne zaprašnosti v primeru neustreznega delovanja ali ne uporabe odsesevalnih naprav.
- Poškodbe delavca z električnim tokom v primeru poškodb elektro opreme na stroju ali neustrezne zaščite pred dotikom nevarne napetosti.
- Zamenjava obrabljenih delov z neoriginalnimi lahko predstavlja nevarnost delovnemu osebju in okolici, ker so lahko iz drugačnega materiala.
- Iskrenje in vžig isker pri žaganju materialov, ki vsebujejo žebelje, sponke ali drug kovinski material.
- Poškodbe delavcev v primeru nedelujočih ali odstranjenih varovalnih naprav.
- Poškodba delavca zaradi posredovanja ob napaki stroja v aktiviranem delovnem ciklu.
- Padeč in poškodba delavca zaradi vzpenjanja na čelilno linijo ali zadrževanje pod valji.
- Poškodbe (možnost nastanka raka) delavcev zaradi nedelujočega odsesevanja - prah trdih lesov je kancerogen.
- Možnost ostalih poškodb zaradi neupoštevanja navodil za varno delo.

3. VARNOSTNI UKREPI IN PRAVILA VARNEGA TER ZDRAVEGA DELA

- Delovno opremo uporabljaljaj **namensko in v skladu z navodili za varno delo proizvajalca delovne opreme**.
- Z delovno opremo upravljaj tako, da **s svojim delom ne ogrožaš svoje varnosti in zdravja ali varnosti in zdravja drugih oseb**.
- **Prepovedano je poseganje v nevarno območje!**
- **Prepovedano je odstranjevanje varnostnih naprav in varoval ali povzročiti, da te ne delujejo.**

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pred zagonom stroja se prepričaj, če so varovalne naprave pravilno nameščene, in da z zagonom stroja nikogar ne ogrožáš. ➤ Pred zagonom stroja preveri ustreznost lista žage, in če ni poškodovan. ➤ Nikoli ne odstranjuj varovalnih naprav s stroja, prav tako ni dovoljeno odstranjevati zaščite pogonskega mehanizma. Pri nedelujočih varovalnih napravah poskrbi, da se usposobijo, šele nato lahko nadaljuješ z delom. ➤ Nikoli ne montiraj ali uporabljalj poškodovane rezilne liste. ➤ Med delom bodi previden in ne posegajte v nevarno območje stroja. ➤ Okolica stroja mora biti vedno urejena. ➤ Samo delovno mesto in delovna miza morata biti dobro osvetljena. ➤ Tla okrog stroja in v delavnici morajo biti suha, čista in ne smejo biti spolzka, da ne pride do padca delavcev. ➤ Pri delu pazi, da obdelovanec ne pade na noge, in da ne udarjaš z deli telesa ob dele stroja. ➤ Nosil tesno in ne strgano obleko – delo na stroju z delovnim plaščem ni dovoljeno. ➤ V primeru poškodb elektro opreme na stroju ustavi delo in poskrbi, da se poškodbe čim prej strokovno odpravijo. ➤ Pod nobenimi pogoji ne sme stroj delovati brez odsesavanja ali z neustreznim odsesavanjem. ➤ Obrabljene dele zamenjaj samo z originalnimi. ➤ Ne žagaj lesa, ki vsebuje žebelje, sponke ali drug kovinski material. ➤ Če pride do napake stroja ob aktiviranem delovnem ciklu, najprej stroj izključi z glavnim stikalom, šele nato poišči napako v delovanju. ➤ Nikoli se ne vzpenjaj na čelilno linijo in nikoli ne hodi pod valji. ➤ Poleg teh navodil je potrebno upoštevati še vsa druga splošna priznana pravila, ki prispevajo k večji varnosti pri delu. ➤ Stroj je potrebno po končanem delu izključiti iz pogona, počakati, da se vrteči žagini listi ustavijo in nato stroj dobro očistiti ter po potrebi namazati. ➤ V primeru popravila stroja ali zamenjave žaginega lista ali podobno, je stroj potrebno izključiti z glavnim stikalom in glavno stikalo v položaju »nič« zakleniti. Na glavno stikalo stroja izobesi napis »NE VKLJUČUJ - STROJ V POPRAVILU!«. ➤ Vzdrževanje in popravilo elektro opreme naj opravi strokovno usposobljena oseba. ➤ Stroj mora biti dobro ozemljen, vsaj enkrat letno je potrebno preveriti ustreznost zaščite pred dotikom nevarne napetosti. 	
--	--	---

4. OSEBNA VAROVALNA OPREMA

  	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Osebna varovalna oprema mora biti skladna z veljavnimi standardi. ➤ Delavec mora pri svojem delu dosledno in namensko uporabljati osebno varovalno opremo v skladu z navodili proizvajalca, jo redno čistiti in vzdrževati ter skrbeti za njeno brezhibnost. ➤ Uporabnik delovne opreme mora uporabljati naslednjo osebno varovalno opremo: <ul style="list-style-type: none"> ❖ delovna obleka (tesno prilegajoča), ❖ zaščitno pokrivalo (v primeru dolgih las – morajo biti spete in pokrite s pokrivalom), ❖ zaščita sluha (SIST EN 352-2), ❖ zaščitna očala (SIST EN 166), ❖ zaščitne rokavice (SIST EN 388), ❖ zaščitna obutev s kapico (SIST EN ISO 20345). 	
--	--	--

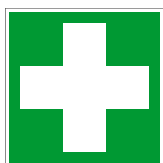
5. UKREPI IN NAVODILA OB MOTNJAH

- V kolikor pred začetkom dela ali med delom **ugotoviš na stroju, orodju ali pripravah kakršnekoli poškodbe, pomanjkljivosti, ki ogrožajo nadaljnjo varno delo, delovno opremo takoj izključi in o tem obvesti pristojnega.**
- Stroj opremi z napisom »**POZOR! NE VKLAPLJAJ, STROJ V OKVARI!**«

6. PRVA POMOČ IN REŠEVANJE

- Pri nepravilnostih v delovanju **aktiviraj izklop v sili, izključi glavno stikalo in obvesti nadrejenega.**
- V primeru nezgod z delovno opremo izključi pogon delovne opreme, **poškodovano osebo reši iz nevarnega območja.**
- O dogodku **obvesti reševalce – PRIJAVA NEZGOD 112.**
- Poškodovancu **nudi prvo pomoč** do prihoda reševalcev oz. ga pospremi v ambulanto prve pomoči.

+112

7. POSLEDICE KRŠITEV NAVODIL VARNEGA DELA

- Zdravstvene posledice: **poškodba pri delu, zdravstvene okvare, smrt.**
- Delovno pravne posledice: **opozorilo, opomin, prenehanje dela.**

